

**НОВ
БЪЛГАРСКИ
УНИВЕРСИТЕТ**

„Макроикономика”

Курсова работа

на тема:

Анализ на причините за финансово-икономическата криза от 2008 -2012 г. и последиците от нея през погледа на Дж. Стиглиц и книгата му „Свободно падане: Америка, свободните пазари, кризата и виновните за нея“

Изготвил:

Проверил:

София, 2014

Увод

Финансово-икономическата криза от 2008 г. даде ход на много анализи във връзка с причините и последствията от нея, както и възможните начини за нейното разрешаване. Закрепването на финансовия сектор е необходимо за възстановяването на икономиката, но не е достатъчно.

За да вникнем в същността на проблема първо ще се запознаем накратко с причините довели до него.

Първо, Съединените американски щати и светът паднаха жертва на собствения си успех. Бързото нарастване на производителността изпревари ръста на търсенето, което предизвика от своя страна намаляване на заетостта. За САЩ и Европа необходимостта работниците да бъдат пренасочени от производството към други сектори се оказва сложно не само защото общият брой на работните места в производството намаля в глобален мащаб, но и понеже малък дял от тези места ще са ясно локализирани.

Глобализацията е единственият фактор, допринесъл за втория основен проблем – нарастващото неравенство. Това означава прехвърлянето на доход от онези, които биха харчили, към онези, които не са свили потреблението си. По същия начин повишаващите се цени на енергията прехвърлят покупателна способност от САЩ и Европа към страните, износителки на петрол, които, осъзнавайки нестабилността на цените на енергийните ресурси, спестяват по-голямата част от тези доходи.

Последният проблем, допринесъл за намаляването на глобалното търсене, беше презапасяването с валутни резерви от страна на развиващите се пазари – отчасти мотивирано от страха от повторение на кризата в Източна Азия през 1997–1998 г. и липсата на адекватни действия от страна на Международния валутен фонд и американското Министерство на финансите.

Всичко посочено по-горе ще анализираме през погледа на Дж. Стиглиц и неговата книга „Свободно падане: Америка, свободните пазари, кризата и виновните за нея“.

Първа част - Резюме

„Свободно падане: Америка, свободните пазари, кризата и виновните за нея“ е целенасочен поглед към финансовата криза от 2008 - 2010 г., причините довели до нея, последиците, които ще настъпят и възможните начини за възстановяване. Книгата предлага исторически, политически и сравнителен контекст за оценка на действията на финансовите институции и Федералния резерв. Най-голямото ѝ предимство идва от способността на Стийглиц да осигури достъпно и цялостно разбиране на финансовата система на САЩ .

Започвайки с политиката на дерегулация на Рейгън, Стийглиц твърди, че финансовият режим на САЩ отрича ролята на държавата в осигуряването на икономическа стабилност. Докато привържениците на свободния пазар твърдят, че кризата от 2008 г. е събитие, което няма връзка с предишен или бъдещ успех, той показва как финансовите институции винаги са разчитали на държавна помощ. Спасяването на финансовата система е кулминацията на натрупвана с десетилетия държавна подкрепа. Както казва Стийглиц, "заблуденият опит да се намали влиянието на държавата доведе до това, че ролята на правителството стана по-голяма, отколкото някой би очаквал." (с.185) Стийглиц цитира Фридрих Хайек: „Вероятно нищо не е навредило толкова много“ на защитниците на пазарната икономика, колкото „упоритото“ настояване...за определни правила и най-вече за свободната търговия при капитализма.““ (с.273). За да се върви напред финансовият сектор трябва да бъде основно реструктуриран.

Структурните проблеми, като например неадекватното корпоративно управление, липсата на прозрачност, както и слабата решителност при вземане на решения, се идентифицират като фактори, допринасящи за рецесията и бавното възстановяване. Самопровъзгласил се кейнсианец, Стийглиц осъжда хипотезата за ефективните пазари, насърчавана от Chicago School и Алън Грийнспан – бивш председател на Федералния резерв. Вместо това, той набляга на ролята на правителството в регулирането и поддържането на ефективна икономика, която помага на по-голямата част от съгражданите му.

Втората половина на „Свободно падане“ обръща внимание на предложенията за излизане от кризата. Някои от тях са пресилени, например нов социално-ориентиран метод за изчисляване на брутният вътрешен продукт. Все пак със сигурност част от причината Стийглиц да се опита толкова усърдно да намери оптимистични решения се крие в огромните щети причинени от администрациите на Буш и Обама: „заради изборите,